

PROGRAM

Samuel Barber (1910. – 1981.): *Adagio* op. 11

Dmitrij Šostakovič (1906. – 1975.): *Komorna simfonija* op. 110a

Arnold Schönberg (1874. – 1951.): *Prosvijetljena noć* (*Verklärte Nacht*) op. 4

Izvodi: Akademski harmonikaški orkestar Muzičke akademije u Puli
Dirigent: Denis Modrušan

Akademski harmonikaški orkestar Muzičke akademije u Puli glazbeni je kolektiv kojeg čine studenti Odsjeka klasične harmonike Muzičke akademije Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli. Orkestar je započeo s radom 1995. godine kada ga vodi Vitalij Muntjan, a od akademske godine 1996./97. orkestar vodi Denis Modrušan, te dirigenti Domenico Briški, Miroslav Homen i Slavko Magdić. Bogati repertoar orkestra sačinjavaju djela hrvatskih skladatelja A. Klojučara, B. Shehua, B. Papandopula, B. Starca, D. Bassanesea, D. Bužlete, I. Josipovića, M. Brajkovića, M. Tarbuka i drugih. Veliki dio programa sastoji se od djela majstora koji su svojim radom obilježili i obogatili harmonikašku literaturu: A. Belošicki, A. Holminov, A. Repnikov, F. Angelis, J. Podgorni, V. Zolotarjev, V. Zubicki... Orkestar bilježi i nekoliko praizvedbi: *Aproksimato* No. 5 za harmonikaški orkestar i *Lode a Dallapiccola* za harm. ork. i ženski zbor skladateljica Bashkima Shehua, *Poema pastorale* i *Molitva* za harmonikaški ork. Damira Bužlete, *Karte na stol* skladateljice Sanje Drakulić. Orkestar redovito nastupa u zemlji i inozemstvu. Uz brojne nastupe u Puli, ističu se gostovanja u Splitu, Zadru, Makarskoj, Varaždinu, Požegi, Daruvaru, Virovitici, Zagrebu, Izoli, Žalcu, Ljubljani, Trstu, Castelfidardu (Ancona), Smederevu, Novom Sadu, Kragujevcu, Nišu, Kraljevu, Banja Luci, Sarajevu, Prištini... Mnogi nastupi održani su u sklopu značajnih glazbenih manifestacija među kojima se izdvajaju: Međunarodna glazbena tribina u Puli, Prishtina International Contemporary Music Festival, Novosadske muzičke svečanosti, Međunarodni festival "Dani harmonike" u Smederevu. Akademski harmonikaški orkestar Muzičke akademije u Puli ostvario je zapažene rezultate na međunarodnim natjecanjima za orkestre sa kojih bilježi redom prve nagrade. Među važnijim ciljevima u djelovanju orkestra su afirmacija harmonike kao akademskoga glazbala te popularizacija djela skladanih za taj instrument.

Denis Modrušan, dirigent i pedagog, studij harmonike i Studij simfonijskog dirigiranja završio je na Kijevskoj Nacionalnoj muzičkoj akademiji "P. I. Čajkovski" u Ukrajini. Predaje u zvanju docenta na Muzičkoj akademiji u Puli. Od 1997. do 2001. godine stalni je dirigent Orkestra INK-a Pula. Dirigirao je Orkestrom operne studije Kijevskog Državnog konzervatorija, Simfonijskim orkestrom Radio-televizije Ukrajina, Komornim orkestrom "Ars Viva" (Kijev, Ukrajina), Sheffieldskim Simfonijskim orkestrom, Hrvatskim komornim orkestrom iz Zagreba, Varaždinskim komornim orkestrom, Riječkim festivalskim komornim orkestrom, Harmonikaškim orkestrom "Stanko Mihovilić" iz Pule, Harmonikaškim orkestrom Akademije za glazbu Ljubljana, IstriaPhonic Orchestra,

Akademskim simfonijskim orkestrom Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli. Od 2011. do 2014. godine vodi Akademski mješoviti zbor Muzičke akademije u Puli. Dugogodišnji je dirigent Akademskog harmonikaškog orkestra Muzičke akademije u Puli sa kojim je ostvario mnogobrojne nastupe i osvojio brojne nagrade. Član je prosudbenih komisija na domaćim i međunarodnim natjecanjima, te kao dirigent i predavač na seminarima.

Na putu ostvarenja zacrtanih ciljeva, među kojima je i širenje repertoara harmonikaškog orkestra i otkrivanje novih umjetničkih izazova, Akademski harmonikaški orkestar Muzičke akademije u Puli večeras se predstavlja s tri kapitalna djela renomiranih skladatelja prošlog stoljeća. Program čine naizgled nepovezana glazbena djela proizišla iz pera skladatelja raznih nacionalnosti (američki, sovjetski i austrijski skladatelji), drukčijih svjetonazora, stilova i estetike. Iako su dijelom suvremenici, autore međusobno ne povezuju nikakve biografske ili druge konotacije. Čak štoviše, vrlo su različiti.

Pa ipak, to je samo naizgled, jer među ovim skladbama postoje neke značajne poveznice.

Sve tri skladbe, Barberov *Adagio*, *Komorna simfonija* Šostakoviča i *Prosvijetljena noć* Schönberga, djela su nastala za manje gudačke sastave. Prva dva originalno su napisana za gudački kvartet, dok je Schönberg svoje djelo skladao za gudački sekstet. Sva tri djela danas spadaju u jedna od najizvođenijih djela iz opusa svakog od ovih velikih skladatelja, te se u njima jasno ocrtava svo skladateljsko umijeće ovih velikih umjetnika, koji su, za ondašnje pojmove, svojom suvremenošću i modernim idejama oblikovali i inicirali velike promjene u glazbenoj umjetnosti. Svako od ovih djela doživjelo je svoju preobrazbu već za života samih skladatelja, te su priređena za druge sastave. Štoviše, oni sami su ih doradivali, transkribirali ili su odobrili da to netko drugi učini.

Barber je u II. stavku svoga gudačkog kvarteta odmah prepoznao veći izražajni potencijal te ga iste godine (dodajući kontrabas kao novi instrument i djelomično razrađujući partituru) predstavlja kao izdvojenu samostalnu skladbu *Adagio*. Praizveden 1938. godine pod dirigentskom palicom maestra Artura Toscaninija, *Adagio* je otišao u glazbeni svijet te je do danas jedna od najizvođenijih skladbi 20. stoljeća. Korištena je u mnogobrojnim filmovima, emisijama, te u mnogim sakralnim prigodama i kao takva osigurala si je gotovo kulturni status.

Jedan od najvećih simfoničara, Dmitrij Šostakovič, svoj gudački kvartet br. 8 skladao je u svega tri dana 1960. godine. To je ujedno jedino djelo Šostakoviča skladano izvan domovine. Posveta u partituri "U sjećanje na žrtve fašizma i rata" danas je predmet analiza i debata među muzikolozima i glazbenim teoretičarima jer je poznato kako je i on sam izjavio da je djelo autobiografsko, što potvrđuju i izjave njegovog sina Maxima i kćeri Galine. U vrijeme kada su Šostakoviču pristizale novosti o njegovom sve lošijem zdravlju, s pomislima na samoubojstvo, uz ignoriranje i omalovažavanje kulturne

javnosti Sovjetske Rusije, Šostakovič stvara najintimnije djelo svog bogatog opusa. Koristeći se glazbenim motivom-kriptogramom D-Es-C-H koji je prisutan kroz cijeli peterostavačni ciklus, Šostakovič se dodatno koristi autocitatima iz dvadesetak svojih djela. Djelo karakterizira širok spektar emocija koje se razvijaju više u simfonijskom nego u komornom zamahu. To je prepoznao i Šostakovičev prijatelj, dirigent Rudolf Barshai koji je uvidio širinu ideja gudačkog kvarteta te uz dozvolu skladatelja djelo publici prezentirao kao *Komornu simfoniju* u verziji za komorni (gudački) orkestar.

Prosvijetljena noć Arnolda Schönberga izvorno je napisana kao jednostavačna skladba za gudački sekstet. Iako napisana u svega tri tjedna, danas se smatra najvažnijim autorovim ranim djelom. Skladba je inspirirana istoimenom poemom Richarda Dehmela, te u duhu programske glazbe dijelom prati literarni predložak. Kasnije je sam Schönberg odbijao povezivanje glazbenog djela s poemom, želeći slušatelju pružiti mogućnost da sam stvori svoj glazbeni doživljaj. Djelo je skladano 1899. no sam autor 1917. godine širi partituru te je izdaje za gudački orkestar. Zanimljivo je da se toj skladbi vraćao i kasnije te 1943. godine ponovno orkestrira partituru, što govori o značaju i važnosti djela za samog autora.

Ovakvo postupanje s navedenim djelima, potreba autora da svojim glazbenim zamislama daju novo, bogatije ruho i samim time veći značaj, bila je ideja vodilja da se ove tri skladbe prenesu i u zvuk harmonikaškog orkestra. Uz sve navedeno, jasno je da takav pothvat pred harmonikaški orkestar stavlja izuzetne zahtjeve kako s tehničke, tako i s umjetničko-interpretativne strane. U naporima postizanja sklada skupnog muziciranja, veliki dio rada nad skladbama orkestar je posvetio jasnoći tonske izražajnosti, sugestivnosti zvuka i jasnoći ideja kojima obiluju ove partiture.

Nadamo se da smo u tome uspjeli i da smo time dali svoj skroman doprinos u obogaćivanju repertoara harmonikaškog orkestra.

doc. art. Denis Modrušan

AKADEMSKA KONCERTNA SEZONA 2018./2019.

KONCERT

Akademski harmonikaški orkestar

Muzičke akademije u Puli

Dirigent: Denis Modrušan

Na programu: Barber, Schönberg i Šostakovič

Nedjelja, 02. lipnja 2019. u 20.00 sati
Crkva sv. Pavla, Voltićeva ul. 26, Pula

Ulaz slobodan

ZAHVALJUJEMO NA POTPORI: REKTORATU SVEUČILIŠTA JURJA DOBRILE U PULI, ISTARSKOJ ŽUPANIJU, GRADU PULI, STUDENTSKOM CENTRU I CRKVI SV. PAVLA U PULI